

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Schriften - Cod. Aug. perg. 205

Alcuinus, Flaccus

[S.l.], [3. Drittel des 10. Jh.]

Propositionis ad acuendos iuvenes

[urn:nbn:de:bsz:31-10525](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-10525)

**INCIPIT PROPOSITIONIS ADACVINOS IN
VENIS. PROPOSITIO DE LIMACE.**

Limax fuit ab arundine inuitatus adprandum. in
fra leuam unam. indie aut non potuit plusquam
unam untiam pedibus ambulare. Dicat qui uelit in
quot diebus adidem prandum ipse limaxe pambula

bat. SIQVITVRSOLVTIO DELIMACE

Inleua una sunt mille quingenti passus. uul. ped. xē
antiē quot untiāe tot dies fuerunt. qui faciunt annos
.cc. xlv. & dies. ccx.

PROPOSITIO DE VIRO

Quidam uir ambulans. **AMBVLANTE IN VIA.**

pnam uidit sibi alios homines obuiantes et dixit eis.
Volebam ut fuissetis alii tantum quanti estis. et medie
tas medietatis. & huius numeri medietas. tunc unā me
cum. e. fuissetis. Dicat qui uult quanti fuerunt qui in
primis ab illo uisi sunt. **SOLVTIO DE IDEM PROPS.**

Qui in primis ab illo uisi sunt. fuerunt. xxxvi. alii tantū
. lxxv. medietas medietatis. xvi. et huius numeri medi
etas sunt. viii. Die ergo sic. lxxv. et xvi. sunt. xc. adde
qui. sunt. xcviii. adde loquentem & habebis e. **De dyob. p. firiscent.**

Duo homines ambulantes pnam. uidentesque ei comas
dixerunt intra se quot sunt. qui conferentes numerū

dixerunt. Si eent aliae tante & tertante et medietas
tertu. adiectis duobus. e. eent. Dicat qui potest quan
te fuerunt que in primis ab illis insae sunt. *Solutio de equis.*

Xxxviii & xxviii. et tertio sic sunt. lxxxviii. & medie
tas tertu sunt xiiii. Sunt in totu. xcvi. adiectis duo
bus centum apparent. *PROPOSITIO DE HOMINE ET EQUIS.*

Quidam homo uidit equos pascentes in
campo optauit dicens. utinam fuissetis mei & eent alii
tantum. et medietas medietatis. certe gloriarer super equos
e. discernat qui uult quot equos in primis uidit ille homo
pascentes. *Solutio de equis.*

Xl equi erant qui pascebant. alii tantu. sunt. lxxx. medie
tas medietatis huius. id est. xx. si addatur. sunt. e. *denariis.*

Dixit quidam emptor. uolo decentu. *Propositio de emptore*
denariis e. porcos emere. sicutam in uerris. x denariis ematur.
serosa aut. v. denariis. duo uero porcelli denario uno. Di
cat qui intellegit quot uerres quot serosae. quot ue porcel
li ee debeant. ut in neutris numeris nec sup abundet nec
minuetur. *Solutio de emptore.*

Fac xiiii serosas et unum uerre in quinquaginta quinque de
nariis. et lxxx. porcellos. in xl. ecce porci. xc. In v. resida
is denariis fac porcellos. x. & habebis centenarium in

111.
utrisque numerum. **De duob; negotiatorib; e. sot. habentib;**

Fuerunt duo negotiatores. habentes e. solidos communes quibus emerent porcos. Emerunt aut in solidis duobus porcos. uolentes eos saginare atq iteru uenundare. et in solidis lucrum facere. Cumq uidissent tempus non ee ad saginandos porcos. et ipsi eos non ualuisse tempore hiemali pascere. temptauer uenundando si potuissent lucru facere sed non potuerunt. quia non ualebant eos amplius uenundare nisi ut empti fuerant. id est de .v. porcis duos solidos acciperent. Cum hoc conspexissent. dixerunt ad inuicem. diuidamus eos. Diuidentes aut. et uendentes sicut emerant fecerunt lucrum. Dicat qui ualet in primis quot porci fuerunt. et diuidat ad lucrum faciat quod facere de simul uenditis non ualuit. **SOLUTIO DE PORCIS.**

In primis cel porci erant. que solidis sunt comparati sic supra dictu est duob; solidis. u. porcos. Quia quinquages quinof. siue quinquies l. dixeris. cel numeris. quibus diuisis. unus tulit. cxxv. alter similiter. Unus uendit deteriores. in semp in solido. alter meliores. u. in solido. Sic euenit ut is qui deteriores uendit. de cxx. porcis xl. solidu est consecutus. Qui uero meliores lx solidos est consecutus. quia de inferioribus xxx. semp in x. solid. De melioribus

xx. aut indecem solidi sunt uenundati. & remanserunt utrisque v. porci. ex quibus ad lucrium. iiii. solidi & duos denarios facere potuerunt. *Prædicto pensante libras. xxx.*

Est discus qui pensat libras xxx. sine solidi de. habens in se aurum argentum auricalchum & stagnum quantum habet auri. ter tantum argenti. quantum argenti. ter tantum auricalchi. quantum auricalchi. ter tantum stagni. Dicat qui potest quantum in una quaque pensat. *SOLUTIO*

Aurum pensat untiarum nouem argentum ter untiarum. viii. id est libras duo. & ter untiarum. Auricalchum pensat ter libras. ii. et ter tres untiarum id est libras vi. Stagnum pensat ter libras vi. et ter viii. untiarum. hoc est libras. xx. et iii. untiarum. viii. untiarum. & duae librae cum tribus untiis. & vi. lib. cum viii. untiis. & xx. librae cum tribus untiis adunate xxx. libras efficiunt. Item aliter ad solidi. aurum pensat solidi argenteos xii. argentum ter xii. id est xlii. auricalchum ter xlii. id est cxxxv. Stagnum ter cxxxv. hoc est. ccccv. et cxxxv. & xlii. & xii. & inuenies solidi detos. quod sunt librae xxx. *PROPOSITIO DE CUPA*

Est cupa namque e. metretis impletur. capientibus singulis modia tria. habens fistulas. in ex numero modiorum tertia pars & in punam fistulam currit. Per alteram

tertia pars sola . ptertiam sexta tantum . Dicat nunc qui
uult quot sextarii puna quamque fistula cucurrissent .

Per prima fistulam . iii . de sextarii cucur **SOLUTIO .**
rerunt . psecundam . iiii . ptertiam . iiii . **Positio de sagis .**

Habeo sagum habentem in longitudine cubitos . & in
latitudine lxxx . uolo exinde pportiones singulos fa
cere . ita ut una queq; portio habeat in longitudine cu
bitos .v . et in latitudine cubitos .iii . Dic rogo sapiens quot
saguli exinde fieri possint . **SOLUTIO .**

De quadringentis . octogesima pars .v . sunt . et centesima
iiii . siue ergo octuagies .v . siue centies iii . duxeris . semp
ecce . inuenies . tot sagi erunt . **Positio de linteis .**

Habeo linteamen unu longu cubitoꝝ . lx . latum cubi
torum . xl . Golo ex eo portiones facere . ita in una quac
que portio habeat in longitudine cubitos senos . & in
latitudine quaternos in sufficiat ad tomcam consuen
dam . Dicat qui uult quot tomice exinde fieri possint .

Decima pars sexagenarii . vi . sunt . **SOLUTIO .**

Decima uero quadragenarii . iiii . sunt . Siue ergo deci
mam sexagenarii siue decima quadragenarii deci
es miseris . centum portiones . vi . cubitorum longas
& quatuor cubitoꝝ . lates inuenies . **De duob; hominib; so**

prores accipientib;

Si duo homines adinuicē alter alterius sororem inconiugi-
um sumpserit. Die rogo qua ppinquitate filii eorum sibi
ptineant. *SOLUTIO EIVSDEM.*

Uerbigratia si ego accipiam sororē soti mei & ille meā
et ex nob; pereent. ego demiq; sum patrius filii sororis
meę. et illa amita filii mei et ea ppinquitate sibi inui-
cem ptineant. *Pp̄ de quodā patre familias. & trib; filiis ei.*

Quidā pater familias moriens dimisit in hereditatē trib;
filiis suis. xxx. ampullas uitreas. quarū x. fuer̄ plenae
oleo. alie x. dimidię. tertie x. uacue. Diuidat qui potest
oleū & ampullas. ut unicuiq; eorū de trib; filiis equaliter
obueniat tam de uitro quā de oleo. *SOLUTIO*

Tresigit sunt filii & xxx. pullae. Ampullarū autē que-
dam x. sunt plene. et x. mediae & x. uacuae. Dne ter-
decies sunt. xxx. unicuiq; filio ueniunt. x. ampullae
in portionē. Diuide autē p̄ tertiā partē hoc est da primo
filio x. semis ampullas. Ac demde da secundo x. plenas &
uacuas simuliterq; dab tertio. et erit trium equa germa-
noꝝ. diuisio tam in oleo quā & in uitro. *PROPOSITIO DE RIGI*

Quidam rex iussit famulo suo colligere de xxx. uillis ex-
ercitū eomodo ut ex una quaque uilla tot homines sume-
ret quot quot illuc adduxisset. ipse tamē ad uillā pri-

Bos qui tota die arat quot uestigia faciat inultima riga.

Nullum enim uestigiū facit bos inultima **SOLUTIO**

riga. eo quod ipse p̄cedit aratrū. & hunc aratrū sequit̄.

quot quot enim hic p̄cedendo in exculta ira uestigia

figit. tot ille subsequens excolendo resoluit. p̄pterea illi

us omnino reperit nullū uestigiū inultima riga.

Quero autem ut dicas mihi. quot rigas **PROPOSITIO DE HOMINE.**

factas habeat homo in agro suo quando de utroque capi

te campi. tres uersuras factas habuerit. **SOLUTIO**

Ex uno capite campi. in ex altero in. quae faciunt rigas

uersuras. **PROPOSITIO DE DUOBUS HOMINIBUS BOUES DUCEBANT;**

Duo homines ducebant boues p̄uā. equib; unus alteri

dux. da mihi boues duos. & habeo tot boues quot et tu ha

bes. ait ille. Da mihi inquit et tu duos boues & habeo

duplū quā tu habes. Dicit qui uult quot boues fuer̄ quot

unus quisq; habuit **SOLUTIO**

Prior quidam sibi duos rogauit boues habebat. unū. At uero

qui rogabat habebat. viii. Dedit quippe rogatus postu

lanti duos et habuer̄ uterq; sex. qui enim prius acceperat

reddidit duos danti priori qui habebat sex. & habuit

viii. quod est duplum a quatuor. et illi remanserunt

iii. quod est simplū ab viii. **DE TRIBUS FRIBUS SINGUL HABENTIBUS**

coronam.

117
Tres fr̄s erant qui singulas sorores habebant. et fluvium
transire debebant. Erat enī unūquq̄ illorū concupiscen-
tia in sorore p̄ximū suū. qui uenientes ad fluvium non
inuenēr nisi parua nauiculā in qua n̄ poterant ampli-
us nisi duo ex illis transire. Dixit qui potest qualiter flu-
uiū transierit ut ne una quidē earū ex ipsis maculata sit. *Sol.*

Primo omnium ego & soror mea introissem in nauem
& transfretam ultra transfretoq̄ fluuio dimissem so-
rorē meā de nauē & reduxisse nauē ad ripam. Tunc ue-
ro introissent sorores duorū uirorū illorū uidelicet qui
ad litus remanserant. Illis itaq̄ feminis nam egressis. so-
ror mea intraret nauemq̄ reduceret ad nos. Illa egredien-
te foras. duo in nauē fr̄s intrassent utraq̄ uenissent. Tunc
unus ex illis una cū sorore sua nauem ingressi ad nos trans-
fretassent. Ego autē & ille qui nauē auerit sorore mea
remanente foras ultra uenissent nosq̄ ad litora uectos.
Una ex illis duabus quęlibet mulierib; ultra nauem redu-
ceret sororeq̄ mea secū recepta parit̄ ad nos ultra uenit
secū. Illa cuius soror ultra remanserat nauē ingres-
sus. eam secū reduceret. & fieret expleta transuectio nul-
lo maculante c̄tagio. *De homine & capra & lupo.*

Homo quidā debebat ultra fluvium transire lupū caprā

et fasciculū canli. et n̄ potuit aliā nauem inuenire. nisi
 quae tantū ex ipsis ferre ualebat. p̄ceptum itaq; ei fue-
 rat ut om̄a haec ultra inlesa omnino transferret. Dicat
 qui potest quomodo eis inlesis transire potuit. **Solutio.**

Simili namq; tenore ducerē prius caprā & dimitterē fo-
 ris lupum et canlū. Tum deinde uenire lupumq; trans-
 ferrē. lupocq; foris misso. Caprā nam receptā ultra redu-
 cerē. capramq; foris missam. canlū transueherē ultra.
 atq; iterū remigassē capramq; assūptā. ultra duxissem.

Sicq; faciente facta erit remigatio salubris absq; uoragine
 lacerationis. **Deuro & muliere ponderantib; sexim.**

Deuro & muliere quoz. utq; pondus plaustrū onusti.
 duos habentes infantes. in utrosq; plaustrali pondere
 pensantes. flum̄ transire debuer̄ nauem inuenere. quae n̄
 poterant ferre plus. nisi unū pondus plaustrū transfreta
 ri faē qui se putat posse ne nauis mergat. **Solutio**

Eodem quoq; ordine ut superius. prius intrassent duo in-
 fantes et transissent. unusq; ex illis reduceret nauē. Tunc
 mat̄ nauē ingressa transisset. Deinde filius ei reduceret
 nauē. Qua transuecta frat̄ illius nauis ingressus ambo ul-
 tra transissent. Rursusq; unus ex illis ad patrē reduce-
 ret nauem. qua reducta filio foris stante patrē transiret.

119
rursusq; filius qui ante transiret ingressus nauim. eamq; ad
fratrem reducat. lamq; reductam ingrediant ambo et tran
seant. Tali subremigante ingenio erit expleta nauiga
tio forsitan sine naufragio. *Propositio de hirtibus.*

De hirtibus masculo et femina habentibus duos natos. libra
ponderantibus flumen transire uolentibus. *Solutio.*

Similit in superius transissent prius duo infantes. et unus
ex illis nauem reduceret. in qua patrem ingressus ultra transis
set. et ille infans qui prius cum fratre transierat. nauim ad ripam
reduceret. in qua fratrem illius rursus ingressus ambo ultra
uenissent. unus quisq; prope ex illis foras egressus. et aliam ad ma
trem reduceret nauim. In qua matrem ingressa ultra uenisset.

Qua egrediente foras. filius ei qui ante cum patre transierat. na
uim rursus ingressus eam ad fratrem ultra reduceret. in qua ambo
ingressi ultra uenissent. et fieret expleta transuectio nul
lo formidante naufragio. *Propositio de campo & de ouibus in eo locandis.*

Est campus qui habet in longitudine pedes 600. et in latitudi
ne pedes 400. Golo ibidem mittere oues. Sic tam in una quaque
ouis habeat in longo pedes 4. et in lato pedes 3. Dicat rogo
qui ualet quot oues ibidem locari possint. *Solutio.*

Ipsa campus habet in longitudine pedes 600. et in latitudine
pedes 400. dicitur uero nos decem sunt xl. ac deinde e. diuide

p.iii. quarta pars centenarii. xxv. Sive ergo xl. uices quin
quies. sive xxv. quadragies ducti. millenarium numerū.

Tot ergo ibidem oues collocari poss. *pp̄ decampo fastichoso.*

Est campus fastichosus qui habet in uno latere p.icas. c. et in
alio latere p.icas. c. et in fronte p.icas. l. et in medio p.icas. **Q**
lx. et in altero fronte p.icas. quinquaginta. Dicat qui po
test q̄t arripennas cludere debet. *SOLUTIO DECAMPO*

Longitudo huius campus p.icas et utriusq. frontis nume
rū latitudo. medietas uero ⁶⁰ xl. includitur. iunge utri
usq. frontis numerū cū medietate. et sunt clx. ex ipsi
assume tertiā partem. id est lvi. et multiplicata centies. fi
unt v̄cccti. diuide in xii. equas partes. et inueniunt. ccc
xli. hē eosdem diuide in xii. partes. et repperiunt. xxx.
vii. tot sunt in hoc numero arripenni. *PROPOSITIO DI*

Est campus quadrangulus qui habet *CAMPUS QUADRANGULO.*
in uno latere p.icas. xxx. et in alio p.icas. xxxii. et in fronte
p.icas. xxxiii. et in altero p.icas. xxxii. Dicat qui potest **Q**
quot arripenni meo concludi debent. *SOLUTIO.*

Duae eiusdem campus longitudines faciunt xlii. due dimidi
am xlii. sunt xvi. de due eiusdem campus latitudines
iunctae. sunt lxxvi. due uero mediā de lxxvi. sunt xxxiii.
due uero terties semel xxxiii. sunt ixxv. Diuide p. xiiiiā

partem bis sicut superius. hoc est de mille xx . Due p xii
mam. fiunt $lxxxv$. Rursusq; $lxxxv$. diuide p $xiiii$ fiunt
 vii . Sunt ergo in hoc arripenni numero vii .

Decampo triangulo.

Est campus triangulus qui habet in uno latere p $lxxxv$.
et in alio p $lxxxv$. et in fronte p $lxxxv$. Dicat
qui potest quot arripennos includere debet. **SOLUTIO.**

Iunge duas longitudines istius campi. et fiunt lxx . Due
mediam de lxx . fiunt $xxxv$. et quia in fronte pedes $lxxxv$.
habet. Due media de $lxxxv$. fiunt $viii$. Due uero noues
 $xxxv$. fiunt $cclxx$. fac exinde bis xii . id est diuide $cclxx$. p
 $xiiii$ mam fiunt $xxii$. et semis. atque iterum $xxii$. et semis.
p $xiiii$ mam diuide partem. fit arripennis unus. et p $lxxxv$
 x . et dimid. **pp DECAMPO ROTUNDO.**

Est campus rotundus qui habet in giro p $lxxxv$. Dic
quot arripennos capere debet. **SOLUTIO.**

Quarta quidem pars huius campi qui $cccc$ tis includitur.
p $lxxxv$ tis in $cccc$ hos si p $lxxxv$ tis & ipsos multiplicaueris. id est si $cccc$
tis duxeris. $xxiiii$ milia fiunt. hos in xii partes diuidere de
bes. It enim de $xxiiii$ milibus; duodecima est $cccc$. $xxii$. quam
cum item in xii . partitus fueris inuenies $lxxxv$. Tot enim
arripennis huiusmodi campus includitur. **PROPOSITIO**

DE VRSY CONKS. BEFROB LFP RK.

Est campus qui habet in longitudine pedes cl . In uno capite stabat canis et in alio stabat lepus. Promouit namque canis ille post illum scilicet leporem currere. At ubi ille canis faciebat in uno saltu pedes $viii$. lepus transmittabat vii . Dicat qui uelit quot pedes quot uel saltus canis persequendo et lepus fugiendo quo usque comprehensus est fecerint. **SOLUTIO.**

Longitudo huius uidelicet campi habet pedes cl . Duas medietates decem sunt. lxx . Canis uero faciebat in uno saltu pedes $viii$. quippe $lxxv$. nomines ducti sunt. $clxxv$. Tot pedes leporem consequendo canis euenit quo ad usque comprehendit dente tenaci. At uero quia lepus faciebat pedes vii . in uno saltu duas ipsos. $lxxv$. septies. Tot uero pedes lepus fugiendo pergit donec consecutus est. **PROPOSITIO DE CAMPO QUADRANGULO.**

Est ciuitas quadrangula quae habet in uno latere pedes mille centum et in alio latere pedes mille et in fronte pedes cl . uolo ibidem tecta domorum ponere. Sic uolo ut habeat una quaeque casa in longitudine pedes xl . et in latitudine pedes xxx . Dicat qui uelit quot casas capere debet. **SOLUTIO DE C. X. T. B. T. F. Q. X. A. D. R. B. N. G. X. L. B.**

Si fuerint duae huius ciuitatis longitudines sumetae. facient an . e. Similiter duae si fuerint latitudines sume

tae faciunt. ice. Ergo due mediam de ice faciunt. de. Rur-
 susq; duo mediam de ne sunt il. & quia unaqueq; domi
 habet inlongitudine ped. xl. & inlato xxx. Deduc qua-
 dragessimam parte id mille. l. sunt. xxvi. atq; assume
 tricesimam. de detis. sunt uiginti. Quies ergo xxvi. due
 ti sunt. clxxvi. Tot domos capiendae sunt. *Deciuitate triangula.*

Est ciuitas triangula que inuno habet latere ped. e. &
 in alio latere. pede. & in fronte ped. xc. Volo enim ibide
 aedificia domoru construere. Sic tam ut una quaq;
 domus habeat inlongitudine ped. xx. et inlatitudi-
 ne pedes. x. Dicat qui potest quot domos capi debent.

Duo igit huius. *SOLUTIO DECIUITATE*
 ciuitatis latera unera. sunt ceter. atq; due mediam
 decetis sunt. e. Sed quia in fronte habet pedes. xc.
 Due mediam xc. sunt. xlv. & quia longitudo unius
 cuiusq; domus habet ped. xx. et latitudo ipsarum
 pedes. x. itaq; in quinquesim. sunt. xxvi. Tot domo
 huiusmodi capienda est ciuitas.

Est ciuitas rotunda quae. *Deciuitate rotunda*
 habet in circuitu. ped. m. Dicat qui potest quot do-
 mos capere debet. Ita ut una quaeque habeat in
 longitudine pedes. xxx. et in latitudine ped. xxii.

In huius civitatis ambitu. viii . numerant. qui se squaltera
 pportione diuidunt miii . decc. et mcc . In illis aut lon
 gitude domoz. in istis latitudo versatur. Subtrahere
 itaq de utraq summa mechetate. et remanent de ma
 iori ii ccccti. De minore uero a . deti. Hos igitur. i dios
 dunde inuenenos. et inuenies v magzes xxi . Rursuq
 maior summa idu ccccti. In xxx . partita octuagies
 xxx . di numerant. Duc octuagies lxxx . et sunt vi
 milia ccccti. Tot in huiusmodi ciuitate domos secund
 ppositione supra scripta construi possunt. *pp de basilica.*

Est basilicae que habet in longitudine pedes cc xl . et in
 lato pedes cxx . laterculi uerostrate eiusdem. unus later
 culus habet in longitudine unctas xxiii . hoc est pedes
 i . et xii . unctas. et in latitudine unctas xii . hoc est pedes
 Dicat qui uelit quot laterculi eandem debent implere.

Centum xl . pedes longitudinis. *SOLUTIO De basilica.*
 implent cxxxvi . laterculi. et cxx pedes latitudinis cxx
 laterculi. quia unusquisq laterculus in latitudine
 pedes mensuram habet. Multiplica itaq unctas cxxxvi .
 In xv cxx summa conerescit. Tot igitur in huiusmodi
 basilica laterculi pauimentum conegere possunt.

A. POSITIO DE CANALIA. xxxi.

125
Est canana que habet in longitudine pedes c. et in latitudine
pedes lxxiii. Dicat qui potest quot cupas capere de
bet. Ita tamen ut una quaque cupa habeat in longitudi-
ne pedes vii. et in latitudine hoc est media in medio pedes iii. et
pinus unus habeat pedes iii. **SOLUTIO DE CANANA.**

Incentum autem quatuordecies vii. numerantur. In lxxiii. uero
secedecies quaterni continentur. Ex quibus iii. ad pinum
reputantur. quod in longitudine ipsius canane ducuntur.
Quia igitur in sexaginta quindecies quaterni sunt. &
incentum. quaterdecies septem. Duce quindecies xiiii.
sunt cxx. Tot cupae iuxta supra scriptam magnitudi-
nem in huiusmodi canana contineri possunt.

Quidam. **DE QUODAM PATRE FAMILIAS DISTRIBUTI**
pater familias habuit familias xx. et iussit eis dare de
annona modios xx. Sic iussit ut uiri acciperent modi-
os ternos. et mulieres binos. et infantes singula semo-
dia. Dicat qui potest quot uiri aut quot mulieres. uel
quot infantes esse debent. **DE SUPRADICTA QUESTIONE.**

Duce semel ternos. sunt iii. hoc est unus uir. iii. modios ac-
cepit. Similiter et quinque binos sunt x. hoc sunt
quinque mulieres acceperunt modios x. Duce uero
septies binos sunt xiiii. hoc est xiiii. infantes acce-

perunt modios vii. Iunge ergo rei v. & xiiii. fiunt xx. hae
sunt familiae xx. ac deinde iunge .iii. & vii. & x. fiunt xx.
hoc sunt modia xx. Sunt ergo simul familiae xx. & mo-
dia xx.

pp̄ De alio patri famit eroganti suę famit ann.

Quidam pat̄ familias habuit familias xxx. quibus iussit
dare de annona modios xxx. Sic uero iussit ut uiri acci-
perent modios ternos. & mulieres binos. & infantes
singula semodia. Soluat qui potest quot uiri aut quot
mulieres. quot ue infantes. *SOLUTIO.*

Siduxeris ternos ter. fiunt viii. & siduxeris quinques bi-
nos fiunt x. ac due meies bissemis. fiunt xi. hoc uiri .iii.
acceperunt modia viii. et v. mulieres acceperunt x.
et xvii. infantes acceper̄ xi. modia. qd simul iuncti
.iii. & v. et xvii. faciunt familias xxx. Rursumq; viii.
& xi. et x. simul iuncti. faciunt modia xxx. quot sunt
simul familie xxx. & mod̄ xxx. *Item alia p̄positio*

Quidam pater *de patre famit partienti famit suę ann.*
familias habuit familias .e. quibus p̄cepit dare de anno
na mod̄ .e. Couero tenore in uiri acciperent mod̄ ternos.
mulieres binos. & infantes singula semodia. Dicat er-
go qui ualet quot uiri. quot mulieres. aut quot infan-
tes fuerunt. *SOLUTIO.*

127

Xiterni sunt xxxiii. & xv. bis ducti sunt xxx. Due uero
lyxes quat semis. sunt xxxvii. id est xi. unci acceperunt xxx.
iii. modios. Et xii. mulieres acceperunt xxx. & lxxiii. infan
tes acceperunt xxxvii. quod simul iuncti id est xi. & xv. &
lxxiii. sunt e. que sunt familiae e. Similiter iunge xxx.
iii. & xxxvii. faciunt e. qui sunt mod e. His ergo simul iunc
tis. habes familiae e. & mod e. **PROPOSITIO DE OBI**

Quidam pater familias. **IN CUIUS DAM PATRIS FAMIT.**

moriens. reliquit infantes & in facultate sua solidoz.
dececlx. & uxorem pregnantem. qui iussit et si masculu
lus nasceretur acceperet de omni massa doctrans. hoc
est unciis viii. Si matris ipsius acceperet. h. quadrans.
hoc est unciis iii. Si autem filia nata esset. acceperet septuag
hoc est vi. unciis. Et mater ipsius acceperet. h. quin
cum hoc est v. unciis. Contigit autem ut geminos par
tureret. id est puerum & puellam. Soluat qui potest quan
tum acceperit matris. & quantum filius. quantum uero filia.

Inge ergo. **SOLUTIO SUPRADICTE QUESTIONE**
viii. & iii. sunt xii. xiiii. unciis libram faciunt.
proutque iunge similiter. vii. & vi. faciunt unum. xii.
Ideoque bis xii. faciunt xxiiii. xxiiii. autem unciis faciunt.
duas libras id est sol. xl. Dunde ergo picesimam quar

tem partem . deccclx sol . Quiesima quarta pars eorum
 fiunt . xl . Deinde due quia facit dodrans siue dodras . xl .
 in nonam partem . Ideo nomines xl . Accepit filius . hoc est
 xxviii libras . quae faciunt sol . cccclx . & quia mater ter
 tiam partem contra filium . Accepit . et quintam
 contra filiam . iii & x . fiunt viii . Itaq; die quia legitur
 quod faciat bis siue bisse . h . xl . in parte octava . Octi
 es ergo xl . Accepit mater . hoc est libras xvi . quae fa
 ciunt solidos cccxx . Deinde due quia legitur qd fa
 ciat septimix xl in vii partē . Post ea due septies xl . fi
 unt xiiii . libras . quae faciunt solidos cclxxx . hoc filia
 accepit . Iunge ergo cccclx . & cccxx . & cclxxx . fi
 unt . deccc lx solidi & xlvi . librae . *pp de saluta*

tionis eiuscula semis ad puerum .
Quidam senior . salutavit puerum eum & dixit . Quas fili puer
 inquit quantū uixisti . et aliud tantū & ter tan
 tum . addatq; tibi dñi unum de annis meis et im
 pleas annos e . Solut qui potest quot annorū
 tunc tempore puer erat . *Solutio .*

Ineo uero quot dixit uas quantū uixisti . uixerat
 ante annos viii . & menses . iii . et aliud tantum fi
 unt anni . xxviii . et menses . vi . Et alterum tantum .

funt anni .xxviii. quater multiplicati. sunt An
ni .xcviii. unum cum ipsis additum sunt e. De quo

Homo quidam volens aedi .dam homine volenti edificare domum
ficare domum. locavit artifices vi. Ex quibus v. magi
stri & unus discipulus erat. & convenit unum eorum
qui aedificare volebat & artifices in p singulos dies.
xxv. denariu eis in mercede darentur. Sic tamen ut
discipulus medietatem de eo quod unus ex magistris
accipiebant acciperet. Dicat potest quantum unus
quisq; de illis pro una quamvis die accepit.

Tolle primum. **SOLUTIO.**

xxv. denarios & divide eos in vi. partes. sic unicuique
de magistris qui v. sunt iii. denarios. Nam quin
ques .iiii. xv. sunt. Duos qui remanserunt que est
medietas de iii. tolle et da discipulo. & sunt adhuc
iii. denariu. residui quos sic distribues. Ita de uno
quoque denario partes vi. Ter vi sunt .xxviii. Tolle
illas .xxv. partes. divide eas inter magistros v. quin
ques sibi sunt .xxv. Accidunt ergo unicuique ma
gistro partes vi. Tolle iii. partes quae sup. xv. remanse
runt quod est medietas senarii de dabis discipulo.

De quodā impatori in animalibus. c.

Qoluit quidam homo animalia pmiscua e. de sol e. ha ut
 equus tribus solidis emeret. bos uero in sol .i. et xxviii. oues
 in sol .i. licet qui ualet quot caballi. uel quot boues
 quot ne fuerint oues **SOLUTIO.**

Duc ter in ciens in sunt xlvi. et due bis in ciens in sunt
 xlvi. Sunt ergo caballi xxviii. et sol lxxviii. et oues
 xlvi. et sol ii. et boues xxviii. in sol xxviii. lunge er
 go xxviii. et xlvi. et xxviii. sunt animalia e. de de
 inde iunge lxxviii. et duo xxviii. sunt solidi e. Sunt
 ergo simul in meta animalia e. et sol e. **TRIITI.**

Quidam **PROPOSITIO DE QUODAM IMPERATORE INO**
 homo uoluit de e. sol animalia pmiscua emere e. in
 orieme. qui misit famulo suo in camel. v. sol acciperet.
 asinum sol .i. xx oues in sol compararet. Dicat qui uult
 quot cameli. l. asini siue oues. in negotio e. solidorum.
 fuerint. **SOLUTIO.**

Si duxeris x. nomel v. sunt xcv. hoc est xxviii. cameli. s.
 empti in sol xcv. p. x. nomel quinos. adde cum ipsis unū
 hoc est in sol uno asinū. i. sunt xcvi. adde inde due mei
 et quat. sunt lxxx. hoc est in un. sol. oues lxxx. lunge
 ergo xxviii. et .i. et lxxx. sunt e. haec sunt animalia
 e. adde inde iunge xcv. & .i. et un. sunt sol e. Simul er

go iuncti faciunt pecora e. & solidos e. **DE PASCENTIB;**

Quidam homo uidit **AP DE HOMINE & OUIBUS IN MONT**
de monte oues pascentes & dixit utinam haberem tantum
& alium tantum et medietate de medietate & de hac
medietate aliam medietatem. atque ego centesimus una
cum ipsis ingredere meam domum. Soluat qui po
test. quot oues uidit ibidem pascentes. **SOLUTIO.**

In hoc ergo quod dixit habere tantum. xxxvi. oues pri
mum ab illo uisae sunt & aliud tantum sunt lxxvii.
atque medietas de hac uidelicet medietate hoc est de xxxvi.
sunt x. & viii. Rursumque de hac secunda scilicet medietate
assumpta medietas id est xviii sunt viii. lunge er
go xxxvi & xxxvi. sunt lxxii. adde cum ipsis xviii fi
unt xc. adde uero viii. cum xc. sunt xcvi. Ipse uero
homo cum ipsis additus erit centesimus. **PROPOSITIO**

Quidam pat. familias **DE SOPH & SCROFA**

stabilunt curte nouam in qua posuit scrofam que
peperit porcellos vii. in medio sode. qui una cum matre
que octaua est peperunt igitur unus quisque in omni angulo
viii. & ipsa iterum in media sode cum omnibus generatis pepe
rit vii. dicat qui uult una cum matribus quot porcis fuerunt.

SOLUTIO.

Ignorantia prima **I**n parturitione que fuit facta. in media sede. fuerunt porcelli
 vii. & matres eorum. octava. Octies figurat octo ducti. fiunt
 lxxiii. Tot porcelli una cum matribus suis fuerunt in i. angulo
 ac deinde sexages quatuor octo ducti. fiunt. dxx. tot cum
 matribus suis porcelli in angulo. ii. Rursusq; dxx. octies duc
 ti fiunt m̄. xc. iii. tot in tertio angulo cum matribus suis
 fuerunt. qui si septies multiplicentur. fiunt xxxvii. dec. lxx
 viii. Tot cum matribus suis in quarto fuerunt angulo. Multipli
 ca quoque octies xxxvii. dec. lxxviii. fiunt ccc. lxxi. Tot
 enim creuerunt cum in media sede novissime partum fecerunt.

Est scala **APDESCALAE HABENTE GRADUS CENTUM.**
 una habens gradus e. in primo gradu sedebat columba. i.
 in secundo duae. in tertio. iii. in quarto. iiii. in quinto v. Sic
 in omni gradu usque ad centesimum. Dicat qui potest quot
 columbae in totum fuerunt. **SOLUTIO.**

Numerabatur autem sic. a primo gradu in quo una sedet tolle
 illam & iunge ad illas xcviii. Quae nonagesimo gradu
 consistunt. & erunt e. sic secundum ad nonagesimum octavum
 & inuenies similit e. sic per singulos gradus unum de superioribus
 gradibus et alium de inferioribus hoc ordine coniunge & repe
 ries semper in binis gradibus e. Quinquagesimi autem gradus
 solus & absolutus est non habens parem. Similit et centesimi

solus remanebit. lunge ergo omnes & inuenies colun
bas & mit. l. **PROPOSITIO DE PORCIS.**

Homo quidam habuit. cecitos porcos & iussit ut tot porci
numero impari in u. dies occidi deberentur. Similis est
& de xxxvta sententia. Dicat qui potest quot porci impares.
sive deccc. sive de xxx. Inter tres dies occidendi sunt. Haec
ratio in dissolubilis. ad increpandum composita est. **SOLUTIO.**

Ecce fabula que animum solum potest. ut ceciti porci sive
xxx. in tribus impari numero occidantur. haec fabula
est tantum ad pueros increpandos. **PROPOSITIO**

Quidam puer salutauit. **DE SALUTATIONE PUERI AD PATREM**

patre. ane inquit pat. Cum pat ualeas fili. uinas quantum
uixisti quos annos geminatos triplicatos. et sume unu
de annis meis. & habebis annos e. Dicat qui potest quot
annos. tunc tempore puer erat. **SOLUTIO.**

Erat enim puer annos. xvi. & mensum vi. qui geminati cum
mensibus fiunt anni xxiii. qui triplicati fiunt xxviii.
addito uno patris anno. e. apparent. **PROPOSITIO DE COLUMBA.**

Columba sedens in arbore. uidit alias uolantes dixit eis. Si
nam fuissetis alie tantum & ternae tantum. tunc una me
cum fuissetis e. Dicat qui potest quot columbe erant
in primis uolantes. **SOLUTIO.**

Triginta iii. erant columbae quas prius conspex uolantes. Item
 aliae tante. sunt lxxi. & tertie tantū. sunt xc viii. adde
 sedente. & erunt c. *propositio de sacculo a b homine invento.*

Quidā homo ambulans puiam. inuenit sacculū talentis du
 obus. Hoc quoq; alii uidentes dixer̄ ei. frater da nobis por
 tionē inuentionis tantum. Qui rennuens noluit eis dare.
 ipsi uero irruentes diripuerunt sacculū. et tulit sibi quisq;
 sol quinquaginta. Et ipse postquā uidit se resistere non pos
 se. misit manū & rapuit sol. l. Dicat qui uult quot homines
 fuerunt. *solutio.*

Apncl quosdā talentum lxxii. t pondo l. habet libras. libra
 uero habet sol aureos lxxii. Septuagies quinquies lxxii.
 ducti. sunt xccc. qui numerus duplheatus. sunt decies
 dece. In x milibus & octingentis. sunt quinquagenari.
 cc. xxi. Tot homines idcirco fuerunt. *propositio de ipa.*

Quidam eps iussit xii. panes dimidi melero. *qui iussit xxi pan.*
 Precepit enī sic. ut singuli presbiteri binos acciperent panes
 diaconus dimidiū. Lector quartā partē. Ita tamē fiat ut
 clericor. & panum unus sit numerus. Dicat qui uult
 quot prbri. t quot diacones aut quot lectores esse debent.

Quinquies bin. *solutio.*
 sunt x. i. et x. prbri x. panes receper. & diaconus unus ch

midium panem. & inter lectores vi. habuerunt panem et dimi-
dium. lunge v. et unum & vi. simul. et fiunt xii. Hurfas
iunge x et semis & unum et semis. fiunt xii. Hi sunt xii panes
qui simul iuncti faciunt homines xii. & panes xii. Quis est
ergo numerus clericorum & panum. **SCOLARIBUS.**

Quidam homo obuiauit. **DE HOMINE QUI OBUIAUIT**
seolaribus & dixit eis quanta estis in scola. unus ex eis respodit
dicens. Nolo hoc tibi dicere tu numerum nos bis multipli-
cat. Tunc diuide in. partes. quarta pars numeri sine
additis cum ipsis centenarium exple numerum. Dicit qui
potest quanti fuerit. qui pridem obuiauerat ambulanti
puerum. **SOLUTIO.**

Terties ter bini. fiunt lxxiii. tanti erant qui pridem obuia-
uerunt ambulanti. qui numerus bis ductus cxxxii. red-
dit hos multiplicatos fiunt ccc. xccii. Horum quarta
pars lxxviii. sunt. Adde puerum respondente & reperiri
ese. **PROPOSITIO DE CARPENTARIIS.**

Septem carpentarii septenas rotas fecerunt. Dicit qui po-
test quot carrae reuerunt. **SOLUTIO.**

Disepies vi. fiunt. xl. qui tot rotas fecerunt. xii. uero
quater ducti. xl. & vii. reddunt. Sup. xl. & vii. rotas xii.
carrae fiunt. erecta & una sup. fiunt rota.

Centum metrauum rogo ut dicat. qui uult quot sextari
os capiunt. Et ipsa etiam centum metra quot meros
habent. **SOLVTIO.**

Unum metrum capit sextarios xl & viii. Duce centies xl viii.
fiunt quatuor decee. Tot sextaru sunt. Similiter et unum
metrum habet meros ccl xxxviii. Duce centies ccl xxxviii.
fiunt xxviii. milia. decee. tot meri sunt. **Proposito**

Quidam pat familias. **deum** In uasculis a quodam patre.
moriens dimisit iii. filiis. iii. uascula iiii. In primo
uase erant modia xl. in secundo. xxx. in tertio xx.
& in quarto x. qui uocans dispensatorem domus sue
ait Haec iii. uascula cum uno intrinsecus manente
diuide in quatuor filios meos. Sic tam ut unicuique eor
una sit portio tam in uno quam & in uasis.

Dicat qui intellegit quomodo diuidendum est. ut omnes ae
qualiter ex hoc decipere possint. **SOLVTIO**

In primo siquidem uasculo. fuerunt modia xl. in secun
do xxx. in tertio xx. In quarto x. Igitur unige xl. &
xxx. et xx. & x. fiunt c. Tunc deinde centenarium
idcirco numerum per quartam diuide partem Quar
ta namque pars centenarij. xxv. repperitur. quum
meris bis ductus quinquagenarium de se reddat nu

137
merum. Veniunt ergo unicusq; filio in portione sua
xxv. modia. et inter duos. l. in primo xl. & in quarto
sunt modii x. hi uneti. faciunt. l. hoc dabis inter duos. Si
militer iunge xxx. et xx. modia qui fuer. in secundo & ter
tio vaseculo. et fiunt. l. & hoc quoq; simul ut superius
dab inter. ii. & habebunt singuli. xxv. modia. Critiquid
faciente. singulorum aequa filioꝝ. diuisio tam in uno
quam & in uasis. **DE HOMINE PATRE**

Quidam familia.
pater familias iussit xc. modia frumenti
de una domo sua ad alteram deportari.
que distabat leuua. xxx. ea uero ratione. ut
uno camelo. totum illud frumentum de
portaretur in tribus subuectionibus &
in una quaq; subuectione xxx. modia
portarentur. Camelus quoq; in una
quaq; leuua comedit modium unum.
Dicat qui uelit quot modii residui fuis
sent. **Solutio.**

In prima subuectione portauit camelus.
modios xxx. sup leuua. xx. & comedit
in una quaque leuua modium unum.

id modios xx. comedit et remanserunt x. In secunda subuectione similiter. deportauit modios xxx. & ex his comedit xx. & remanserunt x. In tertia uero subuectione. fecit similiter. deportauit modios xxx. & ex his comedit xx. & remanserunt x. Sunt uero de his qui remanserunt. modia xxx. et detinere leuue x. quos xxx. in quarta subuectione domū detulit. & ex his x. in itinere comedit.

& remanserunt de tota illa summa modia tantum xxi. **DE NOMINE PATRI**

Quidam **FRUIT** monasterii xii monachos

pat **R** monasterii habuit xii. monachos.

Qui uocans dispensatorē domus suae dedit il

li oua ce iii. iussitque ut singulis equalem daret

ex eis omnibus portionem. Sic tam iussit

ut inter 4. prbros daret oua lxxxv. &

inter tres lectores. li. Dicat rogo qui

ualet quot oua uiciniq; ipsorum in por

tionem uenerunt. ita ut in nullo nec

supabundet numerus. nec minuatur.

Sed om̄s ut supradixim̄ equalē in omni

bus accipiat portionem.

SOLUTIO

139.

Dacentos igitur in partem proximam diuide partem. Horum quippe pars prima in septima decima resoluitur parte. Quia siue duodecies $x \& vi$. siue decies septies xv . miseris. $cxii$. reperies. Sicut enim octogenarius quintus numerus septimum decimum quinario reddit numerum cxv . Ita de sexagenarius octauus quadrisarie. & quinquagesimus primus trisarie. $lunge$ v . & $iiii$. et tres. sunt $xvii$. isti sunt homines $xvii$. Rursus $quinge$ $lxxv$. & $lxxiiii$. et li . sunt $ccciiii$. hęc sunt oua $ccciiii$. Veniunt ergo singulorum ex his in partes oua $xvii$. partem proximam partem. septimum decimum equa iure lance diuidi sunt.

Qideo & tollo **ENIGMATA Rksk Bkl kb**.

siuidissimam non tulissimam. nxh . fbt eb . portat animam & non habet animam. non ambulat super terram $nxks$. neque in celo. quid est quod fuit & modo non est. ambulat circa ignem & operatur. obicem unum $pfdfm$ $hbbfo$. Volant uoluer sine plumis. sedit in arbore sine foliis. Venit homo absque manibus. conscendit illum sine pedibus. assaut eum sine igne. comedit eum sine ore nxh . at tane. Equitavit homo cum femina. mater eius matris mee socrus fuit. $xktrkexs$.

Porro filium filii mei. mariti mei fratrem. alterum unicum filium.